

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Економіка і організація зварювального виробництва
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Класичний фаховий коледж Сумського державного університету
Розробник(и)	Павленко Наталія Миколаївна, викладач Класичного фахового коледжу Сумського державного університету
Рівень освіти	Фахова передвища освіта; НРК України – 5 рівень
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом 4-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 3 кредити ЄКТС, 90 годин, з яких 48 годин становить контактна робота з викладачем (36 години лекцій, 12 годин практичних занять), 42 години становить самостійна робота
Мова(и) викладання	Українською мовою
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна циклу фахової підготовки за освітньою програмою
Передумови для вивчення дисципліни	Економічна теорія, Технологія зварювання плавленням та джерела живлення (зі змістовим модулем: зварювальне обладнання)
Додаткові умови	Технологія і організація будівельного виробництва (зі змістовим модулем: будівельна техніка)
Обмеження	Обмеження відсутні
3. Мета навчальної дисципліни	
Метою навчальної дисципліни є отримання студентами теоретичних знань з роботи на підприємствах будівництва, формування знань для самостійного прийняття управлінських рішень, виконання економічних розрахунків для ефективного здійснення господарської діяльності на рівні будівельних організацій.	

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання

Види економічної діяльності. Класифікація підприємств. Правовий статус. Поняття групи підприємств.

Тема 2. Економічний механізм діяльності підприємства

Промислове підприємство та мета його діяльності. Виробнича програма, показники оцінки обсягів випуску продукції підприємства.

Тема 3. Витрати виробництва

Витрати за видами економічної діяльності. Розрахунок виробничої програми підприємства та її ресурсне забезпечення Види виробничих норм, витрати та запаси матеріалів в будівництві.

Тема 4. Нормування праці в будівництві.

Суть і задачі нормування праці в умовах ринку. Класифікація витрат робочого часу і часу використання машин. Класифікація виробничих норм.

Тема 5. Персонал підприємства

Персонал підприємства, його склад, структура і класифікація. Набір та підготовка персоналу. Визначення чисельності окремих категорій персоналу підприємства.

Тема 6. Ціни та ціноутворення виробництва. Оподаткування виробництва. Види податків

Мета ціноутворення в умовах ринку. Класифікація цін. Планування собівартості, загально виробничих витрат. Аналіз собівартості. Значення зниження собівартості, резерви. Поняття точки беззбитковості Оподаткування підприємств, види податків.

Змістовий модуль 2.

УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ

Тема 7. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства.

Сутність та основні завдання фінансової діяльності підприємства. Показники оцінки фінансового стану підприємства. Оцінка економічної ефективності підприємства Технічний рівень і якість продукції, методи їх оцінювання. Система управління якістю продукції підприємства. Стандартизація і сертифікація продукції.

Тема 8. Прогнозування і планування діяльності підприємств

Сутність та організація стратегічного планування підприємства в умовах ринку. Прогнозування, його суть, зміст, типи та методи прогнозування. Система показників планування. Бізнес-план підприємства.

Тема 9. Технологічна та організаційна підготовка виробництва

Організація допоміжного виробництва. Організація технічного обслуговування і ремонту обладнання. Організація допоміжних та обслуговуючих виробництв

Тема 10. Інноваційна діяльність підприємства

Загальні відомості про інновацію на підприємстві. Система стимулів в організації Аналіз ефективності діяльності підприємства. Оцінка економічної ефективності капіталовкладень та інвестиційних проектів. Роль держави в стимулюванні інновацій. Форми і методи стимулювання інноваційної діяльності. Інноваційна активність в зарубіжних країнах

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти зможе:

РН1.	Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання. Розуміти суть підприємства як суб'єкта господарювання, класифікацію підприємств за різними ознаками та правовий статус. Аналізувати види економічної діяльності, визначати тип підприємства залежно від форми власності, розміру та галузі. Вміти застосовувати знання для обґрунтування вибору організаційно-правової форми підприємства в ринкових умовах.
РН2.	Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях галузі/сфери. Знати основи економічного механізму діяльності підприємства, витрат виробництва, нормування праці та управління персоналом. Вміти розраховувати виробничу програму, оцінювати обсяги випуску продукції, визначати витрати та чисельність персоналу. Вміти використовувати методи планування собівартості, ціноутворення та оподаткування в процесі прийняття управлінських рішень.
РН3.	Вміти володіти знаннями щодо підвищення ефективності діяльності підприємства, забезпечення конкурентоспроможності продукції та впровадження інновацій. Оцінювати фінансовий стан підприємства, планувати його розвиток за допомогою прогнозів, стратегічного планування та бізнес-планування. Застосовувати інструменти аналізу якості продукції, стандартизації, організації інноваційної діяльності та оцінки ефективності інвестиційних проєктів.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

ПРН 1.	Застосовувати нормативно-правові документи, міжнародні та національні стандарти і практики, галузеві стандарти професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі/сфери (відповідно до спеціалізації).
ПРН 19.	Аналізувати економічні показники та робити висновки щодо покращення результатів діяльності підприємств різних галузей господарювання (відповідно до спеціалізації).
ПРН 25.	Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Змістовий модуль 1.

ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання

Л 1.	Види економічної діяльності. Класифікація підприємств
------	---

Тема 2. Економічний механізм діяльності підприємства

Л 2.	Промислове підприємство та мета його діяльності.
Л 3.	Виробнича програма, показники оцінки обсягів випуску продукції підприємства.

Тема 3. Витрати виробництва

Л 4.	Витрати за видами економічної діяльності.
ПЗ 1.	Розрахунок виробничої програми підприємства та її ресурсне забезпечення
Л 5.	Види виробничих норм, витрати та запаси матеріалів в будівництві.
Тема 4. Нормування праці в будівництві.	
Л 6.	Суть і задачі нормування праці в умовах ринку.
Л 7.	Класифікація витрат робочого часу і часу використання машин.
Л 8.	Класифікація виробничих норм.
Тема 5. Персонал підприємства	
Л 9.	Персонал підприємства, його склад, структура і класифікація. Набір та підготовка персоналу.
ПЗ 2.	Визначення чисельності окремих категорій персоналу підприємства.
Тема 6. Ціни та ціноутворення виробництва. Оподаткування виробництва. Види податків	
Л 10.	Мета ціноутворення в умовах ринку. Класифікація цін. Планування собівартості, загально виробничих витрат. Аналіз собівартості.
Л 11.	Значення зниження собівартості, резерви. Поняття точки беззбитковості Оподаткування підприємств, види податків.
Змістовий модуль 2. УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ	
Тема 7. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства.	
Л 12.	Сутність та основні завдання фінансової діяльності підприємства. Показники оцінки фінансового стану підприємства.
ПЗ 3.	Оцінка економічної ефективності підприємства
Л 13.	Технічний рівень і якість продукції, методи їх оцінювання.
Л 14.	Система управління якістю продукції підприємства. Стандартизація і сертифікація продукції.
Тема 8. Прогнозування і планування діяльності підприємств	
Л 15.	Сутність та організація стратегічного планування підприємства в умовах ринку.
Л 16.	Прогнозування, його суть, зміст, типи та методи прогнозування. Система показників планування. Бізнес-план підприємства.
Тема 9. Технологічна та організаційна підготовка виробництва	
Л 17.	Організація допоміжного виробництва. Організація технічного обслуговування і ремонту обладнання
ПЗ 4	Організація допоміжних та обслуговуючих виробництв

Тема 10. Інноваційна діяльність підприємства	
Л 18.	Загальні відомості про інновацію на підприємстві. Система стимулів в організації
ПЗ 5.	Аналіз ефективності діяльності підприємства
ПЗ 6.	Оцінка економічної ефективності капіталовкладень та інвестиційних проектів
7.2 Види навчальної діяльності	
НД 1.	Підготовка до лекції.
НД 2.	Аналіз власної навчальної діяльності (рефлексія)
НД 3.	Виконання практичних завдань.
НД 4.	Підготовка до тестування.
8. Методи викладання, навчання	
Дисципліна передбачає навчання через:	
МН 1.	Акротичні словесні методи: пояснення, розповідь, лекція, робота з електронним навчальним контентом.
МН 2.	Евристичні (запитальні) словесні методи: бесіда.
МН 3.	Наочні методи навчання: ілюстрування, самостійне спостереження.
МН 4.	Практичні методи навчання: вправи, практичні роботи.
МН 5.	Пояснювальний метод викладання і репродуктивний метод учіння.
МН 6.	Інструктивно-практичний метод викладання і продуктивно-практичний метод учіння.
МН 7.	Проблемно-пошукові методи навчання.
МН 8.	Полілог / групова бесіда.
МН 9.	Аналіз історій і ситуацій.
МН 10.	Мозковий штурм.
МН 11.	Mobile Learning/ мобільне навчання.
МН 12.	Blended-learning / змішане навчання.
При подачі матеріалу використовуються акротичні словесні методи: пояснення (через словесне тлумачення понять, явищ, слів, термінів), розповідь (образний, динамічний, емоційний виклад інформації про різні явища і події), лекція (надає здобувачам освіти теоретичну основу з теорії управління, що є основою для самостійного навчання), робота з електронним навчальним контентом (через самостійне опрацювання здобувачами освіти тексту, що дає їм змогу глибоко осмислити навчальний матеріал, закріпити його, виявити самостійність у навчанні). Лекції доповнюються практичними заняттями, які надають студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах, у т.ч. з використанням евристичних (запитальних) словесних методів (діалогічний метод навчання, за якого викладач із допомогою поставлених питань спонукає здобувачів освіти відтворювати раніше набуті знання, робити самостійні висновки-узагальнення на основі засвоєного фактичного матеріалу). При подачі матеріалу також використовуються наочні	

методи навчання: ілюстрування (оснащення ілюстраціями статичної (нерухомої) наочності, плакатів, малюнків, схем), самостійне спостереження (через безпосереднє споглядання та сприймання явищ дійсності безпосередньо з життя, власних спостережень). Опанування навчальної дисципліни також передбачає використання пояснювального методу викладання і репродуктивного методу, коли викладач не тільки повідомляє певні факти, але й пояснює їх, домагаючись осмислення, засвоєння здобувачами освіти (здобувачі освіти засвоюють матеріал на рівні розуміння і запам'ятовування); інструктивно-практичного методу викладання і продуктивно-практичного методу учіння, коли викладач інструктує здобувачів освіти словесними, наочними або практичними способами, як виконувати певні практичні дії, а здобувачі освіти за допомогою вправ відшліфовують різні уміння і навички. Проблемно-пошукові методи навчання передбачають закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних студентами за час навчання, здійснення аналітико-синтетичної обробки теоретичних ідей і положень під час проведення дослідження за обраною темою та написання розрахункової роботи. Полілог або групова бесіда на семінарських заняттях, реалізується через відповіді на запитання і опитування думок здобувачів освіти, викладач ставить запитання, які стосуються розуміння і засвоєння матеріалу, а також особистого ставлення здобувачів освіти до того чи іншого факту, події. Аналіз історій і ситуацій, коли викладач розповідає здобувачам освіти реальну чи вигадану історію, що є прикладом певного поняття чи теорії, а студенти висловлюють свої думки, оцінюють поведінку і дії, наслідки. Під час обговорення використовується метод мозкового штурму, який передбачає швидкі і короткі відповіді здобувачів освіти без роздумів, здобувачі освіти можуть пропонувати свої ідеї з приводу вирішення навчальної проблеми. Гнучкість, доступність та персоніфікація навчання забезпечується m-learning з використанням мобільних пристроїв. Навчання через blended-learning з використанням LMS MOODLE (<https://kfk.sumdu.edu.ua/>), в межах якого студент здобуває знання як очно, так і самостійно онлайн.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Контроль навчальної роботи студента і оцінювання здійснюються за 4-бальною (традиційною) шкалою:

Оцінка	Рівень	Визначення
5 (відмінно)	високий	відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок; студент здійснює евристичний пошук, використовує знання для розв'язання завдань та проблемних ситуацій, які характеризуються певною невизначеністю умов
4 (добре)	достатній	вище середнього рівня з кількома помилками; використовує знання у практичній діяльності при розв'язуванні типових ситуацій
3 (задовільно)	середній	виконання задовольняє мінімальні критерії; студент відтворює знання, передбачені даною програмою
2 (незадовільно)	початковий	виконання не задовольняє мінімальні критерії; можливе повторне складання

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

За дисципліною передбачені наступні методи поточного формативного оцінювання: опитування студента на практичному занятті та усні коментарі викладача за його результатами, настанови викладача в процесі підготовки до виконання практичних і тестових завдань, оцінювання поточного тестування, обговорення та взаємооцінювання студентами виконаного індивідуального завдання (розрахункової роботи).	
9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання	
Методи оцінювання:	
М 1.	Опитування.
М 2.	Тестовий контроль.
М 3.	Практична перевірка.
М 4.	Метод самооцінки.
В особливих ситуаціях робота може бути виконана дистанційно (https://kfk.sumdu.edu.ua/)	
Форма підсумкового контролю: 6 семестр – залік.	
10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	
10.1 Засоби навчання	
ЗН 1.	Мультимедіа
ЗН 2.	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, онлайн-опитування)
ЗН 3.	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі
ЗН 4.	Застосунки: Microsoft Word, Microsoft Excel, комп'ютерна програма "Інпроект" – КП «ІВК»
ЗН 5.	Сервіс для проведення відеоконференцій та онлайн-зустрічей: Zoom, Google Meet.
10.2 Інформаційне та навчально- методичне забезпечення	
Основна література	1. Окландер Т.О., Педько І.А., Камбур О.Л. Економіка будівельного підприємства: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2021. 363 с. 2. ДСТУ Б Д.2.2-1:2012 Земляні роботи. – Держбуд України, 2012. 180 с. 3. Юровський О.Ю. Правила визначення вартості будівництва: методичний посібник. К.: ТОВ «НВФ «Інпроект», 2019. 360 с.
Допоміжна література	1. Беловол В.В. Нормування праці та кошториси в будівництві. Суми ВВП „Мрія” ЛТД 2000. 452 с. 2. Практика формування взаємовідносин у будівництві в умовах однорівневої системи ціноутворення. К.: НВФ Інпроект, 2002. 3. Рогожин П. С. Економіка будівельних організацій. К.: Видавничий дім „Скарби”, 2001. 448 с. 4. ДСТУ Б.Д.1.1-1:2013 Правила визначення вартості будівництва., Мінрегіон України, 2013. 180 с. 5. Ціноутворення в будівництві. К.: Інпроект Мінбуду 6. Н.М.Бондар «Економіка підприємства», : Навчальний посібник 2-ге видання, К: А.С.К. 2005. 400 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті	1. Тройнікова О.М. Економіко-фінансова діяльність будівельних організацій: навч. посіб. URL: http:// cul.com.ua/ 2. Шершньова З.Є. Антикризове управління підприємством: навч. посіб. URL: http://studbase.com/
----------------------------------	--

РОБОЧИЙ РЕГЛАМЕНТ контролю навчальної роботи студента і оцінювання

1. Структура навчальної дисципліни:

Загальний обсяг дисципліни	90 годин / 3,0 кредити ЄКТС
Контактна робота з викладачем	48 годин / 24 заняття
Самостійна робота здобувача освіти	42 годин, що включає в себе опрацювання лекційного матеріалу, підготовку до практичних занять, самостійне опрацювання окремих питань/тем навчальної дисципліни, підготовку до поточних та підсумкового контролів
Індивідуальне завдання	-

2. Контактна робота з викладачем:

Лекційні заняття	36 годин / 18 занять
Практичні заняття	12 годин / 6 занят
Консультації очно та/або дистанційно, як в асинхронному, так і в синхронному режимах	згідно розкладу

3. Організація освітнього процесу:

Семестрів викладання	1
Семестр	4 /весняний

4. Шкала оцінювання з навчальної дисципліни: 4-бальна (традиційна) шкала.

5. Види навчальної роботи здобувача освіти, які підлягають оцінюванню

Вид навчальної діяльності	Політика оцінювання
підготовка до лекції /опрацювання теоретичного матеріалу в LMS Moodle	опитування; письмова перевірка; моніторинг активності здобувача в LMS Moodle
підготовка до обговорення та/або опитування за темами практичного заняття, завдання, тестування в LMS Moodle *	опитування; розгорнуту бесіду з вузлових питань, запропонованих студентам для підготовки вдома: проблемні питання, аналіз конкретних ситуацій, доказ версій, прогнозів; виступи з рефератами, доповідями; диспут у формі діалогу; активне доповнення основних доповідей; тестування рівня навчальних досягнень на освітній платформі Moodle*
виконання завдання на освітній платформі Moodle	практична перевірка: виконання здобувачем освіти в LMS Moodle виду діяльності «Завдання», завантаживши звіт про виконання у форматі .doc / «Вікі». Вид діяльності «Завдання» в LMS Moodle не має автоматичного оцінювання, викладач вручну виставляє оцінку, а також додає коментар, після прочитання відповіді здобувача освіти
тестування на освітній платформі Moodle	тестовий контроль: автоматичне діагностування результатів навчання в LMS Moodle
аналіз власної навчальної діяльності (рефлексія)	самооцінка

* – у разі відсутності здобувача освіти на практичному занятті, у т.ч. у разі запровадження дистанційної форми навчання з урахуванням безпекової/епідемічної ситуації, необхідно виконати в LMS Moodle відповідний вид діяльності «Тест» / «Завдання».

6. Форма підсумкового контролю:

б/весняний	залік	вид діяльності «Залік» на освітній платформі Moodle – Підсумкове тестування, що містить автоматизовані тести для контролю та самоконтролю навчальних досягнень здобувачів освіти.	охоплює весь навчальний матеріал, вивчений протягом семестру
------------	-------	---	--

7. Політика використання додаткових (заохочувальних) балів для підвищення рейтингу оцінки:

систематичне відвідування аудиторних занять / відсутність пропусків занять без поважних причин	особисте рішення здобувача освіти у формуванні індивідуальної освітньої траєкторії
наявність рукописного конспекту	
відвідування консультацій, у т.ч. з використанням онлайн-сервісів	
послідовність і своєчасність виконання видів навчальної роботи, передбачених програмою	
участь у конференціях, круглих столах, конкурсах та ін. заходах із початкової дисципліни/ спеціальності	за фактом; сертифікат(и) участі; збірник з опублікованими тезами; новини та події, що оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу освіти
підготовка до публікації і прийняття до друку наукових праць із навчальної дисципліни: статті у наукових виданнях під науковим керівництвом лектора	за фактом; опублікована стаття в електронному (URL посилання) або друкованому вигляді (скан-копія)
участь та/або призове місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, Всеукраїнській студентській олімпіаді з навчальної дисципліни/ спеціальності, Всеукраїнській учнівській олімпіаді з базових навчальних предметів, Всеукраїнському конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт учнів – членів Національного центру «Мала академія наук України»	за фактом; сертифікат(и) участі; диплом

8. Комунікаційна політика:

Активованій акаунт для авторизованого доступу до освітньої платформи Moodle (асинхронний режим навчання). Доступ до Google Meet для організації онлайн-занять (синхронний режим навчання). Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком студента є робота з дистанційним курсом.

9. Політика щодо академічної доброчесності:

Академічна доброчесність здобувачів освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім

дозволені для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У разі порушення здобувачем освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про академічну доброчесність у ВСП «Класичний фаховий коледж СумДУ»».

10. Політика щодо оскарження оцінювання:

Якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку. Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів врегульований п. 7.5 Положення про організацію освітнього процесу.

11. Відвідування занять.

Для здобувачів фахової передвищої освіти очної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважні причини для неявки необхідно підтверджувати відповідними документами. Відсутність здобувача на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу та не звільняє здобувача від виконання завдань на самостійну підготовку або завдання поточного та підсумкового контролю. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в онлайн/змішаній формі за погодженням із завідувачем відділення.

12. Політика зарахування результатів неформальної освіти:

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентується Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.